

Warszawa, dnia 23 lutego 2022 r.

Informacja o wynikach kontroli
na temat: Realizacja zadań statutowych oraz wydatkowanie środków publicznych zrealizowanej w Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwopozarowej im. Józefa Tuliszowskiego – Państwowy Instytut Badawczy

- I. Podstawa prawna**
Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹.
- II. Tryb kontroli**
Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli i Nadzoru (obecnie Departament Kontroli) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2020*.
- III. Termin kontroli**
Od 9 listopada 2020 r. do 21 stycznia 2021 r.
- IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:**
- 1) Rozwiązania organizacyjne oraz kadrowe (zgodność z przepisami prawa oraz Statutem).
  - 2) Realizacja wybranych zadań związanych z działalnością Instytutu.
  - 3) Prawdopodobność wydatkowania środków publicznych.
  - 4) Nadzór nad realizacją zadań, o których mowa w pkt 1 – 3.
- V. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r.**
- VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności**

Działania podejmowane przez Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwopozarowej im. Józefa Tuliszowskiego – Państwowy Instytut Badawczy² w zakresie przyjętych rozwiązań organizacyjnych i kadrowych, realizacji wybranych zadań związanych z działalnością Instytutu oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych, a także w obszarze dotyczącym sprawowania nadzoru nad przebiegiem zadań będących przedmiotem kontroli, oceniono **pozytywnie mimo nieprawidłowości**.

W zakresie przyjętych rozwiązań organizacyjnych i kadrowych stwierdzono, że w CNBOP-PIB zgodnie z przepisami prawa, w tym z ustawą *o instytutach badawczych*, *Statutem* oraz innymi obowiązującymi regulacjami zatrudniano, zwalniano, awansowano i nagradzano pracowników. Udział pracowników oraz wykonawców zewnętrznych w projektach finansowanych lub współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych był realizowany zgodnie z zasadami określonymi w wewnętrznych regulacjach CNBOP-PIB.

¹ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Zwany dalej CNBOP-PIB.

Ponadto, stwierdzono, że kadra zatrudniona w Instytucie posiadała kwalifikacje niezbędne do zajmowania określonych stanowisk pracy.

CNBOP-PIB, co do zasady, prawidłowo planowało swoją działalność statutową. *Plany Działalności Instytutu* sporządzone na lata 2017-2019 zawierały zestawienia badań naukowych i prac rozwojowych wraz z celami i uzasadnieniami ich realizacji oraz informacjami dotyczącymi pożądaných efektów. CNBOP-PIB wypełniało ustawowy obowiązek dotyczący sporządzania rocznych sprawozdań z wykonania zadań przez Dyrektora Instytutu. Wszystkie badane dokumenty sporządzone za lata 2017-2019 zawierały szczegółowe opisy działań podejmowanych przez Instytut w danym roku kalendarzowym, a także informacje dotyczące posiadanej infrastruktury oraz misji i celu działalności Instytutu. CNBOP-PIB prawidłowo realizowało zadania statutowe, tj. prowadziło współpracę z licznymi podmiotami w obszarze działania Instytutu, realizowało badania naukowe i prace rozwojowe, w tym projekty krajowe i międzynarodowe, dokonywało analiz oraz ocen stanu i rozwoju bezpieczeństwa powszechnego państwa, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej, obrony cywilnej w kraju i za granicą, a także wytaczało kierunki rozwoju oraz inicjowało prowadzenie badań w tym zakresie. W Instytucie wdrażano wyniki realizowanych prac badawczych, co miało swoje przełożenie na rozbudowywanie i unowocześnianie infrastruktury badawczej, zwiększanie kompetencji pracowników CNBOP-PIB i poszerzenie wiedzy na temat zjawisk wywołujących zagrożenie pożarowe, w tym na istotne aspekty tworzące system ochrony przeciwpożarowej, a także na uzyskanie nowych możliwości szkoleniowych podmiotów realizujących działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

W okresie objętym kontrolą CNBOP-PIB prowadziło zintensyfikowaną działalność szkoleniową i wydawniczą mającą na celu upowszechnianie wyników prac realizowanych przez Instytut oraz propagowanie wiedzy. Publikacje wydawane przez CNBOP-PIB udostępniane były na stronie internetowej Instytutu z możliwością przeglądania i pobierania. CNBOP-PIB brało udział w tworzeniu i opiniowaniu projektów aktów prawnych, realizowało zadania z zakresu doradztwa, wykonywania ekspertyz (w tym sądowych) oraz prac doświadczalnych i technicznych. W okresie objętym kontrolą CNBOP-PIB wykonywało także inne prace zlecone przez organ nadzorujący.

Planowanie działalności finansowej w Instytucie było prawidłowe. Roczne plany finansowe spełniały wymogi formalne i merytoryczne. Wykonanie rocznych planów finansowych łączyło się z ich aktualizowaniem (zmianami), zaś proces ten był celowy (uzasadniony) i poprawny formalnie. Pomimo stwierdzenia pojedynczych braków w zawartej umowie z wykonawcą oraz w protokole z wyboru oferty wykonawcy zamówienia (o wartości nieprzekraczającej 30 tys. euro), wydatkowane w tym zakresie środki finansowe były celowe i adekwatne do istniejących potrzeb. Jednocześnie Instytut zgodnie z przeznaczeniem oraz w sposób właściwy wydatkował środki funduszu badań własnych.

Pomimo pozytywnych działań CNBOP-PIB w ww. obszarach, w trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- niezapiniowania przez *Radę Naukową* sprawozdania za 2017 r.;
- niezawierania ze wszystkimi osobami realizującymi projekty finansowe ze źródeł zewnętrznych postanowień zabezpieczających interesy Instytutu w zakresie kar umownych za nieterminowe wykonywanie przedmiotów umów;
- niewskazania w sposób jednoznaczny w umowie terminu realizacji zamówienia dotyczącego wydania monografii naukowej pt. *Czerwona Księga Świadectw Dopuszczenia – Techniczne aspekty zarządzania bezpieczeństwem ratowników, osób zagrożonych i budynków*.

Mając na uwadze powyższe nieprawidłowości stwierdzono, że przyjęte w kontrolowanej jednostce mechanizmy oraz środki nadzorcze nie umożliwiały skutecznego sprawowania bieżącej kontroli nad sposobem realizacji ww. zadań.

Ponadto, kontrola wykazała uchybienia polegające m.in. na:

- nieokreśleniu w *Regulaminie wynagradzania pracowników CNBOP-PIB* jasnych i czytelnych kryteriów nagradzanych pracowników;
- braku bieżącej aktualizacji *Regulaminu oceny pracowników naukowych i badawczo – technicznych CNBOP-PIB*;
- niezatwierdzeniu przez Radę Naukową, w drodze odrębnej uchwały, perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej Instytutu;
- zatwierdzeniu planów finansowych oraz planów finansowych po korekcie na lata 2017-2018 przez Dyrektora Instytutu przed wydaniem uchwał Rady Naukowej zawierających pozytywne opinie w przedmiocie tych planów;
- niezamieszczeniu daty odbioru przedmiotu zamówienia na protokole zdawczo-odbiorczym dotyczącym wydania monografii naukowej pt.: *Czerwona Księga Świadectw Dopuszczenia – Techniczne aspekty zarządzania bezpieczeństwem ratowników, osób zagrożonych i budynków*;
- niezamieszczeniu w protokole wyczerpującego uzasadnienia wyboru najkorzystniejszej oferty w zakresie wydania monografii naukowej pt.: *Ewakuacja ludzi z wykorzystaniem dźwiękowych systemów ostrzegawczych*.

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu wyeliminowania ze służbowej działalności stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybień oraz usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki wnioskowano o:

1. Każdorazowe opiniowanie przez Radę Naukową sprawozdań Dyrektora Instytutu z wykonania zadań CNBOP-PIB.
2. Każdorazowe zamieszczanie w umowach zawieranych z pracownikami realizującymi projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych postanowień zabezpieczających interesy Instytutu w zakresie kar za nieterminowe wykonywanie przedmiotów umów.
3. Wskazywanie w umowach dotyczących usług wydawniczych jednoznacznych terminów ich realizacji.
4. Określenie kryteriów nagradzania pracowników, bieżące aktualizowanie wewnętrznych aktów prawnych CNBOP-PIB, a także rzetelne wykonywanie obowiązków służbowych związanych z procedowaniem oraz dokumentowaniem poszczególnych zadań wynikających z działalności Instytutu.
5. Wprowadzenie mechanizmów naprawczych gwarantujących prawidłowy nadzór nad obszarami, w których stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości.